

Na osnovu člana 22 Statuta Brčko distrikta BiH – prečišćeni tekst (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 2/10), Skupština Brčko distrikta BiH, na 29. redovnoj sjednici održanoj 14. jula 2022. godine, usvaja

ZAKON

O CIVILNIM ŽRTVAMA RATA BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE

DIO PRVI – OSNOVNE ODREDBE

Član 1 (Predmet)

Ovim zakonom utvrđuju se status i prava civilnih žrtava rata i drugih lica s prebivalištem u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Distrikt) i postupak za ostvarivanje prava pred nadležnim organom Distrikta.

Član 2 (Definicija civilne žrtve rata)

Civilnom žrtvom rata smatra se:

- a) lice kod kojeg je nastupilo trajno psihičko oštećenje usljed seksualnog zlostavljanja i silovanja, kao lice s posebnim statusom, kod kojeg se nastalo oštećenje ne utvrđuje procentom;
- b) lice kod kojeg je nastupilo trajno psihičko oštećenje u visini od najmanje 60% (šezdeset posto), usljed prinudnog rada, boravka u zatvoru, logoru ili bijegu i slično;
- c) lice kod kojeg je nastupilo oštećenje organizma u visini od najmanje 60% (šezdeset posto), usljed ranjavanja ili povreda nastalih u vezi s ratnim operacijama kao što su: bombardovanje, zalutali metak, minobacačka i topovska granata i slično;
- d) lice kod kojeg je nastupilo oštećenje organizma u visini od najmanje 60% (šezdeset posto), usljed ranjavanja ili povreda nastalih od zaostalih vojnih materijala;
- e) lice kod kojeg je došlo do naknadnog oštećenja organizma u visini od najmanje 60% (šezdeset posto) zbog bolesti, pogoršanja bolesti, dugog perioda inkubacije, gubitka ekstremiteta, gubitka vida na oba oka, mentalnog oštećenja i drugih oštećenja organizma nastalih pod okolnostima iz stava 1 tački b), c) ili d) ovog člana;
- f) lice koje je ubijeno, poginulo, umrlo ili nestalo pod okolnostima navedenim u stavu 1 tačkama a), b) ili d) ovog člana;
- g) **lice koje je rođeno usljed ratnog silovanja i ratnog seksualnog zlostavljanja lica iz tačke a) ovog stava, čiji je status utvrđen u skladu s ovim zakonom.**

DIO DRUGI – CIVILNE ŽRTVE RATA

POGLAVLJE I. LICA KOJA OSTVARUJU PRAVO NA ZAŠTITU I VRSTE PRAVA

Član 3 (Korisnik prava)

- (1) Korisnik prava je:

- a) civilna žrtva rata koja je oštećenje organizma ili trajno psihičko oštećenje u skladu s članom 2 stavom 1 tačkom a) ovog zakona zadobila poslije 17. augusta 1990. godine;
  - b) civilna žrtva rata iz Drugog svjetskog rata;
  - c) član uže porodice civilne žrtve rata iz člana 2 tačke f) ovog zakona;
  - d) lice koje u skladu s propisima Federacije BiH i Republike Srpske (u daljnjem tekstu: entiteti) ima utvrđen status civilne žrtve rata ili člana uže porodice civilne žrtve rata, ukoliko pravo na zaštitu ne može ostvariti po drugom osnovu ili entitetskom propisu;
  - e) osoba iz člana 2 stava 1 tačke a) koja u skladu s propisima entiteta ima utvrđen status civilne žrtve rata, ukoliko pravo na zaštitu ne ostvaruje po drugom osnovu ili entitetskom propisu;
  - f) drugo lice pod uslovima utvrđenim odredbama ovog zakona.
- (2) Pod članom uže porodice u smislu stava 1 ovog člana podrazumijeva se:
- a) bračni partner koji nije zasnovao drugi brak;
  - b) djeca rođena u braku ili van njega, usvojena djeca ili pastorčad, za vrijeme školovanja, a najduže do navršene 27. godine života i djeca trajno nesposobna za privređivanje kod kojih je trajna nesposobnost nastupila prije 15. godine života;
  - c) roditelji ili usvojitelji;
  - d) očuh ili maćeha, ukoliko nema živih roditelja.
- (3) Lice iz stava 1 tačke d) ovog člana koje ostvaruje pravo na zaštitu, ne može ista prava ostvarivati u Brčko distriktu BiH.

Član 4 **(Vrste prava)**

- (1) Osnovna prava kojim se ostvaruje zaštita korisnika prava su:
- a) civilna invalidnina,
  - b) porodična invalidnina,
  - c) dodatak na njegu i pomoć drugog lica,
  - d) zdravstvena zaštita i oslobađanje od plaćanja troškova participacije za korištenje usluga primarne i sekundarne zdravstvene zaštite,
  - e) ortopedski dodatak,
  - f) naknada troškova sahrane.
- (2) Pored prava iz stava 1 ovog člana, utvrđuju se i dopunska prava:
- a) prava na pomoć u troškovima liječenja i nabavci ortopedskih pomagala;
  - b) osposobljavanje za rad u vidu profesionalne rehabilitacije, prekvalifikacije i dokvalifikacije;
  - c) pravo na posebne projekte zapošljavanja,
  - d) pravo na prioritetno stambeno zbrinjavanje,
  - e) pravo na besplatnu pravnu pomoć.
- (3) Prava iz stava 1 ovog člana ostvaruju se pod uslovima utvrđenim odredbama ovog zakona.
- (4) Prava iz stava 2 ovog člana ostvaruju se u skladu s propisima iz oblasti zdravstvenog osiguranja, zdravstvene zaštite, zaštite porodice s djecom, zapošljavanja i pružanja besplatne pravne pomoći.
- (5) Prava navedena u stavovima 1 i 2 ovog člana finansiraju se iz budžeta Brčko distrikta BiH.

Član 5 **(Civilna invalidnina)**

- (1) Civilna invalidnina je novčano primanje zbog djelimične ili potpune nesposobnosti za rad na koje imaju pravo:
- a) lica iz člana 2 tačke a) ovog zakona,
  - b) lica iz člana 2 tački b), c), d) i e) ovog zakona.
- (2) Civilna invalidnina određuje se prema stepenu oštećenja organizma na način kako slijedi:

- a) za I. grupu u koju spadaju lica sa 100% (stopostotnim) oštećenjem organizma kojem je za osnovne životne potrebe neophodna njega i pomoć drugog lica, određuje se iznos od 90% (devedeset posto) prosječne mjesečne neto plate ostvarene u Distriktu;
  - b) za II. grupu u koju spadaju lica sa 100% (stopostotnim) oštećenjem organizma i lica iz člana 2 stava 1 tačke a) ovog zakona, određuje se iznos od 70% (sedamdeset posto) prosječne mjesečne neto plate ostvarene u Distriktu;
  - c) za III. grupu u koju spadaju lica sa 90% (devedesetpostotnim) oštećenjem organizma, utvrđuje se iznos od 50% (pedeset posto) prosječne mjesečne neto plate ostvarene u Distriktu;
  - d) za IV. grupu u koju spadaju lica sa 80% (osamdesetpostotnim) oštećenjem organizma, utvrđuje se iznos od 40% (četrdeset posto) prosječne mjesečne neto plate ostvarene u Distriktu;
  - e) za V. grupu u koju spadaju lica sa 70% (sedamdesetpostotnim) oštećenjem organizma utvrđuje se iznos od 35% (trideset pet posto) prosječne mjesečne neto plate ostvarene u Distriktu;
  - f) za VI. grupu u koju spadaju lica sa 60% (šezdesetpostotnim) oštećenjem organizma, utvrđuje se iznos od 30% (trideset posto) prosječne mjesečne neto plate ostvarene u Distriktu.
- (3) Mjesečni iznos civilne invalidnine utvrđuje se rješenjem prvostepenog organa.
- (4) Mjesečni iznos civilne invalidnine, utvrđen u skladu sa stavom 2 ovog člana, usklađuje se s prosječnom neto platom ostvarenom u Distriktu, svakih šest mjeseci.
- (5) Step en oštećenja organizma kao i trajno psihičko oštećenje usljed seksualnog zlostavljanja i silovanja dokazuje se nalazom i mišljenjem nadležne ljekarske komisije.
- (6) Nadležnom ljekarskom komisijom smatra se:
- a) ljekarska komisija koja je nakon 17. augusta 1990. godine u skladu s propisima SRBiH i entitetskim propisima nadležna za utvrđivanje stepena invalidnosti vojnih i civilnih lica;
  - b) ljekarska komisija koju imenuje gradonačelnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: gradonačelnik), na prijedlog šefa Odjeljenja za zdravstvo i ostale usluge;
  - c) stručna komisija koju imenuje gradonačelnik iz reda sudskih vještaka i to: specijalista sudske medicine, ginekolog, klinički psiholog, specijalista psihijatar i diplomirani pravnik iz reda državnih službenika zaposlenih u organima uprave.
- (7) Komisija iz stava 6 tačke c) ovog člana je multietničkog sastava i broji pet članova, a nadležna je za:
- a) davanje mišljenja o nastupanju trajnog psihičkog oštećenja nastalog usljed seksualnog zlostavljanja i silovanja, a na osnovu vlastite stručne procjene, medicinske i druge dokumentacije dostavljene od nadležnog organa, podnosioca zahtjeva ili treće osobe, uz neposredno učestvovanje podnosioca zahtjeva,
  - b) donošenje poslovnika o svom radu.

Član 6

(Porodična invalidnina)

- (1) Porodična invalidnina je novčano primanje zbog gubitka člana porodice, lica iz člana 2 tačke f) ovog zakona, na koje imaju pravo lica članovi uže porodice.
- (2) Porodična invalidnina ostvaruje se na način kako slijedi:
- a) ukoliko zahtjev podnosi jedan član uže porodice, određuje mu se iznos od 30% (trideset posto) prosječne mjesečne neto plate ostvarene u Distriktu;
  - b) ukoliko zahtjev podnose dva člana uže porodice, određuje im se ukupan iznos od 50% (pedeset posto) prosječne mjesečne neto plate ostvarene u Distriktu;
  - c) ukoliko zahtjev podnose tri ili više članova uže porodice, određuje im se ukupan iznos od 55% (pedeset pet posto) prosječne mjesečne neto plate ostvarene u Distriktu.

- (3) Ukoliko podnosilac zahtjeva pravo na porodičnu invalidninu ostvaruje po osnovu dva ili više lica iz člana 2 stava 1 tačke f) ovog zakona, porodična invalidnina određena u skladu sa stavom 2 ovog člana se dodatno uvećava na način kako slijedi:
  - a) ukoliko je podnosilac zahtjeva jedan član uže porodice, povećanje iznosi 20% (dvadeset posto) od prosječne neto plate ostvarene u Distriktu, iz člana 2 stava 1 tačke f) Zakona;
  - b) ukoliko su podnosioci zahtjeva dva ili više članova uže porodice, povećanje iznosi 10% (deset posto) od prosječne neto plate ostvarene u Distriktu za svako lice iz člana 2 tačke f) Zakona.
- (4) Mjesečni iznos porodične invalidnine utvrđuje se rješenjem prvostepenog organa.
- (5) Mjesečni iznos porodične invalidnine, utvrđen u skladu sa stavovima 2 i 3 ovog člana, usklađuje se s prosječnom neto platom ostvarenom u Distriktu, svakih šest mjeseci.

Član 7

(Dodatak na njegu i pomoć drugog lica)

- (1) Pravo na dodatak za njegu i pomoć drugog lica ostvaruje civilna žrtva rata I. grupe, iz člana 5 stava 2 tačke a) ovog zakona, pod uslovom da to pravo nije ostvarilo po nekom drugom osnovu.
- (2) Pravo iz stava 1 ovog člana utvrđuje se u mjesečnom iznosu od 80% (osamdeset posto) od iznosa civilne invalidnine I. grupe.

Član 8

(Zdravstvena zaštita i troškovi participacije)

Pravo na zdravstvenu zaštitu i oslobađanje od plaćanja troškova participacije za korištenje usluga primarne i sekundarne zdravstvene zaštite na području Distrikta osigurava se korisniku prava iz člana 3 stava 1 tački a), b), c), d) i e) ovog zakona, koji to pravo ne može ostvariti po nekom drugom osnovu.

Član 9

(Ortopedski dodatak)

Pravo na ortopedski dodatak ima civilna žrtva rata iz člana 2 stava 1 tački c), d) i e) ovog zakona u mjesečnom iznosu od 70% (sedamdeset posto) od iznosa ortopedskog dodatka za ratne vojne invalide analogno vrsti i stepenu invalidnosti ratnih vojnih invalida.

Član 10

(Naknada troškova sahrane)

- (1) Pravo na naknadu troškova sahrane, u slučaju smrti lica iz člana 2 stava 1 tački a), b), c) d) i e) Zakona, korisnika prava na porodičnu invalidninu i korisnika prava iz člana 3 stava 1 tačke d) Zakona, može ostvariti:
  - a) član uže porodice umrlog ili
  - b) lice koje dokaže da je izvršilo plaćanje takvih troškova ukoliko nema živog člana uže porodice umrlog lica.
- (2) Pravo iz stava 1 ovog člana može se ostvariti pod uslovom da ovo pravo nije ostvareno po drugom osnovu ili u skladu s entitetskim zakonima.
- (3) Visina naknade iz stava 1 ovog člana utvrđuje se Odlukom koju donosi rukovodilac Odjeljenja za zdravstvo i ostale usluge Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.
- (4) Lice iz stava 1 ovog člana ostvaruje pravo na naknadu troškova sahrane i oslobađanja od troškova plaćanja participacije za korištenje usluga primarne i sekundarne zdravstvene zaštite na području Brčko distrikta BiH ukoliko ta prava ne ostvaruje po drugom osnovu ili u jednom od entiteta.

POGLAVLJE II.

POSTUPAK ZA OSTVARIVANJE PRAVA

Član 11

(Pokretanje postupka)

- (1) Postupak za ostvarivanje prava iz člana 4 ovog zakona pokreće se podnošenjem zahtjeva za utvrđivanje statusa korisnika prava ili zahtjeva za ostvarivanje prava nakon utvrđenog statusa.
- (2) Zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se Odjeljenju za zdravstvo i ostale usluge, Službi za boračko-invalidsku zaštitu i civilne žrtve rata (u daljnjem tekstu: Služba za boračko-invalidsku zaštitu i civilne žrtve rata).

Član 12

(Potrebna dokumentacija)

- (1) Uz zahtjev iz člana 11. ovog zakona podnosilac zahtjeva, u zavisnosti od kategorije korisnika prava kojoj pripada, prilaže:
  - a) nalaz i mišljenje nadležne ljekarske komisije iz člana 5 stava 6 ovog zakona ili drugu medicinsku dokumentaciju o liječenju izdatu neposredno nakon nastanka oštećenja organizma;
  - b) pisana dokazna sredstva izdata od nadležnih organa, uključujući udruženja građana, nevladine organizacije i druge organizacije koje se bave traženjem nestalih lica, odnosno evidencijom ubijenih, umrlih i poginulih lica u toku rata;
  - c) pravosnažnu osuđujuću presudu radi utvrđivanja statusa, ukoliko se radi o licima iz člana 2 stava 1 tačke a) ovog zakona, koja do stupanja na snagu ovog zakona nisu imala utvrđen status civilnih žrtava rata od strane nadležnog organa Distrikta, s tim što im se to pravo priznaje počevši od dana pokretanja krivičnog postupka,
  - d) dokaz da nije korisnik prava po entitetskim zakonima.
- (2) Ukoliko ne postoji presuda iz stava 1 tačke c) ovog člana, nadležni organ dostavlja dokumentaciju stručnoj komisiji iz člana 5 stava 6 tačke c) ovog zakona na mišljenje.
- (3) Pod nadležnom ljekarskom komisijom u smislu stava 1 ovog člana priznaje se nalaz i mišljenje ljekarske komisije za utvrđivanje prava u prvom stepenu u skladu sa zakonom koji reguliše prava boraca i članova njihovih porodica, koju je imenovao gradonačelnik Distrikta.
- (4) Nadležni organ pribavlja ostalu dokumentaciju koju vode organi javne uprave Distrikta po službenoj dužnosti, a kojom se dokazuju pravno relevantne činjenice za utvrđivanje statusa korisnika prava, odnosno ostvarivanje prava u skladu s ovim zakonom.
- (5) Način utvrđivanja procenta tjelesnog oštećenja civilnih žrtava rata utvrđuje se pravilnikom koji donosi Vlada na prijedlog šefa Odjeljenja.

Član 13

(Donošenje rješenja)

- (1) Nadležni organ dužan je donijeti rješenje u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.
- (2) Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana ovlašteno lice može podnijeti žalbu Apelacionoj komisiji u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

Član 14

(Izveštavanje)

- (1) Nadležni organ dužan je najmanje dva puta godišnje podnositi izvještaj Skupštini Brčko distrikta Bosne i Hercegovine o ostvarivanju prava na zaštitu u skladu s ovim zakonom za osobe iz člana 2 stava 1 tačke a) ovog zakona.
- (2) Izvještaj iz stava 1 ovog člana sadrži:
  - a) broj podnesenih zahtjeva,
  - b) broj izdatih rješenja,
  - c) broj odbijenih zahtjeva i razloge odbijanja zahtjeva,
  - d) broj neriješenih zahtjeva navodeći razloge zbog kojih rješenje nije doneseno u zakonskom roku.

Član 15

(Početak ostvarivanja prava)

Pravo se stiče danom podnošenja zahtjeva, a izvršava se danom konačnosti rješenja.

Član 16
(Prijava promjene)

- (1) Lica koja su ostvarila pravo u skladu s ovim zakonom dužna su prijaviti svaku promjenu koja je od uticaja na pravo utvrđeno u skladu s ovim zakonom, u roku od 15 dana od dana nastanka promjene.
- (2) Ukoliko kod civilne žrtve rata iz člana 2 tački b), c), d) i e) ovog zakona nastupi pogoršanje zdravstvenog stanja, takvo lice može po isteku od tri godine od dana donošenja rješenja podnijeti zahtjev za utvrđivanje novog procenta tjelesnog odnosno psihičkog oštećenja.

Član 17
(Provjera ispunjenosti uslova)

Lice ovlašteno za vođenje upravnog postupka za rješavanje po zahtjevima iz člana 12 ovog zakona dužno je u kontinuitetu provjeravati ispunjenost uslova za ostvarivanje prava utvrđenih rješenjem.

Član 18
(Prestanak prava)

- (1) Prava utvrđena u skladu s ovim zakonom prestaju:
  - a) smrću korisnika prava, danom smrti;
  - b) ostvarivanjem istog prava po nekom drugom osnovu, danom ostvarivanja prava ili danom saznanja za ostvareno pravo;
  - c) prestankom ispunjenosti uslova na osnovu kojih je utvrđeno pravo, danom nastanka okolnosti koje utiču na ostvarivanje prava;
  - d) danom pravosnažnosti osuđujuće sudske presude kojom je za osobu iz člana 2 stava 1 tačke a) ovog zakona utvrđeno da nad njom nije počinjeno seksualno nasilje odnosno da je pravo ostvareno na osnovu lažnih podataka i izjava datih u postupku.
- (2) Lica iz stava 1 tačke d) ovog člana koja su ostvarile pravo iz ovog zakona dužne su vratiti novčane iznose koji su isplaćeni nakon pravosnažnosti presude, zajedno s pripadajućom kamatom.

Član 19
(Neisključivost ostvarivanja prava)

Ukoliko je lice ostvarilo jedno pravo iz člana 4 ovog zakona, ostvarivanje tog prava ne isključuje pravo na ostvarivanje drugih prava utvrđenih ovim zakonom.

DIO TREĆI – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 20
(Prelazne odredbe)

Stupanjem na snagu ovog zakona utvrđeni status korisnika prava i prava priznata po osnovu utvrđenog statusa korisnika prava ne podliježu ponovnoj proceduri utvrđivanja i priznavanja takvih činjenica pred nadležnim organom.

Član 21
(Rok za donošenje podzakonskih akata)

Vlada je dužna u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti podzakonski akt iz člana 12 ovog zakona.

Član 22
(Dužnost nadležnog organa)

Stupanjem na snagu ovog zakona nadležni organ je dužan u roku od 60 dana od stupanja na snagu po službenoj dužnosti donijeti nova rješenja za korisnike prava.

Član 23
(Završne odredbe)

Na pitanja koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuje se Zakon o upravnom postupku Brčko distrikta BiH.

Član 24
(Stavljanje van snage)

Danom stupanja na snagu ovog zakona stavlja se van snage Odluka o zaštiti civilnih žrtava rata (Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 33/12).

Član 25
(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH.

Broj: 01-02-3314/22
Brčko, 14. jula 2022. godine

PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE BRČKO DISTRIKTA BiH
Mr. sci. Siniša Milić